

KLAGANDE

Andreas Ollinen

Ombud: Advokat Håkan Weberyd

MOTPART

Danderyds kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Danderyds kommuns beslut 2020-06-30, se bilaga 1

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet

YRKANDEN M.M.

Kommunstyrelsen i Danderyds kommun beslutade den 30 juni 2020 att den ponton som utgör bro till Tranholmen, den s.k. Vinterbron, ska läggas på plats från och med den 17 augusti inför skolstarten höstterminen 2020. I beslutet anges att det innebär dels att tekniska nämnden har ett fortsatt ansvar för drift och underhåll av bron från och med den tidpunkten, dels att det inte ska gå någon båttrafik mellan Långholmen och Tranholmen under höstterminen 2020. Besluten gäller under förutsättning att kommunen får de tillstånd som krävs för att lägga bron på plats fr.o.m. den 17 augusti 2020. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Andreas Ollinen yrkar att förvaltningsrätten upphäver kommunens beslut och anger som grund att beslutet inte ryms inom den kommunala kompetensen och strider mot lag och författning. Han anför i huvudsak följande. Kommunen motiverar sitt beslut om annan tid för utläggning av Vinterbron än den gängse med en allmän hänvisning i fotnot till de föreskrifter och allmänna råd som Folkhälsomyndigheten utfärdat med anledning av coronapandemin. Beslutet motiveras av att undvika ohälsosam trängsel på båtarna i samband med skolstarten. Den samfällighetsförening i vilken hans fastighet Danderyd Tranholmen 1:29 ingår förvaltar gemensamhetsanläggningen. Det är föreningen som inom ramen för sitt enskilda huvudmannaskap råder över gemensamhetsanläggningen och dess anordningar till vilka Vinterbron hör. Vinterbrons i- och urläggning är därmed inte en kommunal angelägenhet. Om det hade varit så hade bron och det för ändamålet upplåttna området för vintervägen givetvis inte varit del av anläggningsbeslutet alls utan haft kommunalt huvudmannaskap och inte enskilt. Gällande detaljplan över området medger en vinterbro endast från 1 november – 15 april. Länsstyrelsen i Stockholms län har utfärdat föreskrifter och vad avser Tranholmssundet angett att vinterbron (flottbron) får vara utlagd under tiden 1 november – 15 april. Någon rätt följer inte för

kommunen genom ovan angiven föreskrift med allmänna råd att åsidosätta den rådighet över Vinterbron som följer av anläggningslagen och lantmäterimyndighetens beslut om inrättande av gemensamhetsanläggningen. Inte heller smittskyddslagen med tillhörande förordning stipulerar en sådan rätt. Beslutet som kommunen fattat om Vinterbrons förläggande i tid har skett utan rådrum med Tranholmens samfällighetsförening. Även det beslut som fattades våren 2020 om förlängning av brons iläggningstid fattades utan samråd.

Danderyds kommun (kommunen) anser att överklagandet ska avslås och anger bl.a. följande. Beslutet utgör en kommunal angelägenhet och strider inte mot lag. Beslutet avser, inom ramen för kommunens åligganden om trafikförsörjning till och från Tranholmen, kommunens ansvar för att skolelever på Tranholmen kan ta sig till och från skola på fastlandet. Den tid Vinterbron inte är utlagd sker transportererna med båt som kommunen tillhandahåller och bekostar. Kommunstyrelsen har i beslutet redovisat sina överväganden utifrån det ansvaret. Det är således en kommunal angelägenhet att besluta om hur kommunen ska ta detta ansvar. Kommunen har inte fattat beslut i strid med anläggningslagen. Detaljplanen utgör inte en författning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Det överklagade beslutet kan endast prövas i den för laglighetsprövning stadgade ordningen enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725), KL. Vid en sådan prövning kan förvaltningsrätten inte bedöma lämplighet eller skälighet i beslutet, utan prövning kan endast ske i den begränsade omfattning som anges i 13 kap. 8 § KL. Något annat beslut får inte sättas i det överklagade beslutets ställe.

Enligt 13 kap. 8 § KL ska ett överklagat beslut upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Förvaltningsrätten ska pröva dels om det överklagade beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen, dels om beslutet annars strider mot lag eller författning. Andreas Ollinen anför även att kommunen inte har samrått med föreningen före beslut varför det även ska prövas om beslutet har kommit till på lagligt sätt.

Rör beslutet något som inte är en angelägenhet för kommunen

Enligt 2 kap. 1 § KL får kommuner och regioner själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar.

Andreas Ollinen anför som skäl i detta avseende att samfällighetsföreningen är huvudman för och råder rättsligt över den gemensamhetsanläggning med anordningar i vilken Vinterbron ingår. Gemensamhetsanläggningen är beslutad enligt anläggningslagen. Kommunen kan inte med hänvisning till Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd åsidosätta anläggningslagen och föreningens rådighet över sin anläggning.

Förvaltningsrätten finner att det överklagade beslutet har fattats utifrån kommunens ansvar för att skolelever ska kunna ta sig till och från skola på fastlandet. Beslutet får därmed anses röra en angelägenhet av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område och medlemmar. Vad Andreas Ollinen anför visar inte att det överklagade beslutet går utöver vad som ryms inom den kommunala kompetensen enligt 2 kap. 1 § KL.

Strider beslutet mot lag eller annan författning ?

Andreas Ollinen anför i detta hänseende att beslutet strider mot anläggningslagen på den grunden att samfällighetsföreningen enligt anläggningslagen förvaltar och rättsligt råder över gemensamhetsanläggningen och dess anordningar till vilka Vinterbron hör.

Förvaltningsrätten konstaterar att föremålet för tvisten, dvs. vilken av parterna Danderyds kommun eller samfällighetsföreningen som rättsligt råder över Vinterbron inte kan prövas genom institutet laglighetsprövning enligt kommunallagen. Rättsförhållandet regleras genom nyttjanderättsavtal. Beslutet är vidare villkorat av att kommunen får nödvändiga tillstånd för att lägga bron på plats vid den angivna tidpunkten.

Förvaltningsrätten konstaterar att beslutet inte strider mot bestämmelsen i 14 § anläggningslagen om samfällighet, och inte heller mot annan lag eller författning.

Har beslutet kommit till på ett lagligt sätt?

I 8 kap. 3 § KL anges att nämnderna ska verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster. Kommunallagen saknar särskilda bestämmelser som föreskriver att samråd ska ske inför enskilda beslut i nämndernas ärenden. Vad Andreas Ollinen fört fram om att det överklagade beslutet fattats utan något samråd innebär inte att beslutet inte har kommit till på lagligt sätt.

Inte heller i övrigt har Andreas Ollinen anfört något som medför att beslutet ska upphävas enligt någon av de grunder som anges i 13 kap. 8 § KL. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Karin Königsson
Rådman

Föredragande juristen David Torenfält har handlagt målet.

Datum
2020-06-30Diarlenummer
KS 2020/0210

Helena Meier

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLMINKOM: 2020-07-20
MÅLNR: 16262-20
AKTBIL: 2

Beslut om att Vinterbron till Tranholmen ska läggas ut från och med den 17 augusti 2020

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att **den** ponton som utgör bro till Tranholmen ska läggas på plats från och med **den 17 augusti 2020** inför skolstarten höstterminen 2020. Detta innebär dels att tekniska nämnden har ett fortsatt ansvar för drift och underhåll av bron från och med den tidpunkten, dels att det inte ska gå någon båttrafik mellan Långängen och Tranholmen under höstterminen 2020.

Beslutet innebär vidare att eftersom Tranholmens Båtklubb Brunnsbo, TBK, inte kommer att ha tillgång till pontonen efter den 16 augusti 2020 ska arrendavgiften för år 2020 **minskas** med det antal förtöjningsmeter som bortfaller tiden 17 augusti –31 oktober 2020.

Besluten ovan gäller under förutsättning att kommunen får de tillstånd som krävs för att lägga bron på plats från och med den 17 augusti 2020.

Dessa beslut fattas av kommunstyrelsens ordförande med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen och punkten 1.1.1 i kommunstyrelsens delegationsordning då styrelsens nästkommande sammanträde inte kan avvaktas.

Skäl för beslut

Bakgrund

De föreskrifter med allmänna råd med anledning av den pågående coronapandemin¹ som Folkhälsomyndigheten utfärdade den 1 april 2020, innebär att alla och envar ska ta ett ansvar för att inte samlas på mindre ytor och hålla avstånd till varandra. För transporter med allmänna färdmedel gäller att antalet passagerare per fordon ska begränsas. De allmänna råden riktar sig till såväl enskilda personer som till alla med ansvar för verksamheter och arbetsgivare och medför att **kommunen** måste se över och ompröva de bedömningar som tidigare har gjorts.

¹ Föreskrifter och allmänna råd om **allas** ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m., HSLF-FS 2020:12

Datum

2020-06-30

Diarienummer

KS 2020/0210

Helena Meier

Båt och brygga är omväxlande skolväg

Perioden 16 april - 31 oktober varje år transporteras elever som bor på Tranholmen med båt för att komma till skolan. 1 november – 15 april sker transport till och från Tranholmen via en ponton som kallas Vinterbron. Övriga tider disponeras pontonen som båtbygga av Tranholmens Båtklubb Brunnsbo, TBK, enligt avtal om lägenhetsarrende inom fastigheten Danderyd 2:413.

Vissa av turerna med båt medför att barn/elever och vårdnadshavare samlas ihop på en trång yta två gånger per dag (en resa morgon och en resa eftermiddag). Detta innebär att det, om Folkhälsomyndighetens allmänna råd ska följas, inte är genomförbart att köra vissa av turerna på skoldagar om antalet resande fortsätter vara så högt som statistiken visar. För att upprätthålla det som gäller om avstånd mellan olika individer måste kommunen endera öka antalet turer med båt eller ha Vinterbron på plats under skolterminerna.

När det gäller den möjlighet att använda pontonen som båtbygga, så kan kommunen ensidigt bestämma när TBK har tillgång till Vinterbron. Avtalet ger inte TBK rätt till pontonen under perioden 16 april – 31 oktober. Avtalet innehåller därvidlag också en bestämmelse om att Vinterbron faller utanför arrendatorns (TBK) rådighet. Om TBK inte får tillgång till Vinterbron som båtbygga hela tiden mellan den 16 april och den 31 oktober minskar dock den arrendeavgift som TBK ska betala till kommunen då arrendeavgiften är baserad på antalet förtöjningsmeter som båtklubben har.

Beslut om Vinterbron för vårterminen 2020

Kommunstyrelsen beslutade den 7 april 2020 (delegationsbeslut) att Vinterbron skulle ligga kvar vårterminen 2020.

Beslutet baserade sig på en bedömning av konsekvenserna och kostnaderna för att ha Vinterbron kvar hela vårterminen. I dessa vägdes arbetsmiljö- och smittspridningsfrågor in. Slutsatsen var att inga lösningar är helt optimala oavsett om de innebär att bron tas bort eller ligger kvar. Det kunde dock konstateras att det skulle bli ett ökat tryck på skolans verksamhet om resandet till skolan måste ske under en utökad tid varje morgon för att få till så många turer som behövdes för att alla ska kunna resa så att det är glest mellan passagerarna. Det var ett hårt tryck på skolans personal och oklart framöver när det gällde frånvaro eller utvecklingen av pandemin.

Punktlistan nedan sammanfattar det som hade framkommit i utredningsarbetet inför beslutet den 7 april 2020.

- Kostnaden för en extra tur beräknas till cirka 1000 kronor/dag. Ska det köras en extra tur både på förmiddagen och på eftermiddagen innebär det totalt kostnader på 2000 kronor/dag.
- Ska extratur(er) läggas in behöver det schemaläggas vilka barn och vårdnadshavare som får åka med vilka turer.

Datum
2020-06-30

Diarlenummer
KS 2020/0210

Helena Meier

- Om bron tas bort kommer elever troligen i högre grad stanna kvar på fritidshemmet, vilket ger ett ökat tryck på fritidsverksamheten, som redan har hög personalfrånvaro. Med ökad personalfrånvaro kommer det innebära att det blir för många barn per personal.
- Om bron ligger kvar finns en större flexibilitet att låta elever gå hem tidigare vid behov eller när de önskar, vilket avlastar personalen som är hårt belastad idag. Det kan även bidra till mindre smittspridning då inte flera skolors barn och klasser blandas med varandra på båten.
- Med extraturer eller dubbla båtar finns risk att vissa elever kan komma försent till skolan, vilket inte är förenligt med skolplikten. Det går inte att angöra fler båtar samtidigt vid bryggan, vilket inte innebär att det blir så stor tidsbesparing i slutändan då påstigning med barn, vuxna och med i flertalet fall cyklar tar tid.
- Om en extratur läggs in innan ordinarie tur kan det bli ett ökat tryck på fritidshemmet då flera kommer tidigare än vanligt, vilket påverkar en hård belastad fritidsverksamhet.
- För andra Tranholmsbor kan det ses som en extra trygghet om bron ligger kvar då till exempel hemsjukvården enklare kan ta sig ut till de som behöver läkarvård (läkare, sjuksköterska, m.m.).
- Beställningen att ta bort bron är gjord vilket troligen innebär att en viss kostnad tillkommer om kommunen väljer att skjuta fram borttagandet av bron.
- Det bedöms att kommunen kan få de myndighetsbeslut som behövs för att bron ska kunna ligga kvar efter den 15 april. Det behöver gå ut särskilda meddelanden till sjötrafiken om att det är en förändring mot sjökortet, som anger att det inte finns någon brygga 16 april – 31 oktober.
- Farleden behöver tydligt märkas upp om bron blir kvar. Själva bron kan eventuellt behöva ytterligare märkas upp för säkerhetsskull. Det blir en mindre kostnad för det.
- Skyltningen om att bron ligger kvar blir viktig liksom ytterligare kommunikationsinsatser i olika kanaler och sociala medier för att nå ut till så många som möjligt att bron är kvar.
- Brons pontoner utgör även båtplatser vår/sommartid för en av båtklubbarna som i så fall innebär att vissa båtplatser inte blir tillgängliga förrän i mitten på juni.

Kommunstyrelsen tog beslutet om Vinterbron utifrån att det är den som ansvarar för kommunens strategiska trafikpolitik och ska verka för en tillfredsställande trafikförsörjning. Frågan om hur eleverna som bor på Tranholmen ska ta sig till skolan på ett bra sätt under den pågående coronapandemin blir

Datum 2020-06-30
Diarienummer KS 2020/0210

Helena Meier

en strategisk trafikpolitisk fråga som också handlar om en tillfredsställande trafikförsörjning i förhållande till skolans verksamhet. Kommunstyrelsen har därmed kompetens att besluta om när Vinterbron ska användas och båttrafik sättas in för transporter av elever till och från Tranholmen. Det är också kommunstyrelsen som är ansvarig för arrendeupplåtelser. Beslut om att ändra TBK:s tillgång till den pontonen ska således fattas av kommunstyrelsen.

Beslut om Vinterbron för höstterminen 2020

Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd² gäller fortfarande i nu aktuella delar. Även om man just nu kan se tendenser till att färre blir sjuka i Covid-19 i Stockholms län går det inte att säga något om läget när skolorna startar igen för höstterminen 2020. Beslut om hur eleverna ska transporteras till och från Tranholmen behöver dock fattas nu i juni, både för de andra myndighetsbeslut som ska sökas och för att såväl eleverna på Tranholmen och deras föräldrar som medlemmarna i TBK ska veta vad som kommer att gälla.

Kommunstyrelsen bedömer på samma skäl som de som motiverade beslutet den 7 april 2020, att Vinterbron ska användas från och med den 17 augusti 2020, inför skolstarten höstterminen 2020.

Detta beslut påverkar även nu den arrendeavgift som TBK ska utge till kommunen enligt avtalet om lägenhetsarrende inom fastigheten Danderyd 2:413. Arrendeavgiften ska sänkas utifrån det temporärt minskade antal förtöjningsmetrar som det innebär att båtklubben inte kommer att ha tillgång till pontonen efter den 16 augusti 2020.

Detta beslut fattas av kommunstyrelsens ordförande med stöd av 6 kap. 39 § kommunallagen och punkten 1.1.1 i kommunstyrelsens delegationsordning. Styrelsens nästkommande sammanträde bedöms inte kunna avvaktas då ett stort antal åtgärder snarast måste vidtas för att säkerställa hur elever boende på Tranholmen fortsatt ska komma till skolan under den ännu pågående coronapandemin. Erforderliga underlag fanns inte i tid för att kommunstyrelsen skulle ha kunnat fatta beslutet vid sitt sammanträde den 15 juni 2020.

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens ordförande

² Föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m., HSLF-FS 2020:12

Datum
2020-06-30

Diarienummer
KS 2020/0210

Helena Meier

Expedieras

Boende på Tranholmen
Tekniska nämnden
Utbildningsnämnden
Tranholmens Båtklubb **Brunnsbo**
Sjöfartverket
Transportstyrelsen
Länsstyrelsen i Stockholm

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.